

**ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
ADMINISTRACIJOS
Teritorijų planavimo skyrius**

**2020 METŲ VEIKLOS ATASKAITA
KULTŪROS PAVELDO SRITYJE**

Vyriausioji specialistė
Valentina Biveinienė
2020 m.

Nekilnojamojo kultūros paveldo apžvalga Zarasų rajono savivaldybės teritorijoje

Lietuvoje kultūros paveldas apibrėžiamas kaip karta iš kartos paveldimos, perimamos, sukurtos ir perduodamos kultūros vertybės, svarbios etniniu, istoriniu, estetiniu ar moksliniu požiūriu¹. Strateginiuose dokumentuose įvardinamas Lietuvos Respublikos įsipareigojimas rūpintis lietuvių ir kitų tradicinių Lietuvos Respublikos etninių grupių etninio tapatumo, materialiojo ir nematerialiojo kultūros paveldo išsaugojimu².

Zarasų rajono savivaldybės teritorija pasižymi nekilnojamojo bei kilnojamųjų kultūros paveldo objektų gausa ir įvairove.

Remiantis Kultūros paveldo departamento duomenimis 2020 m.³ Kultūros vertybių registre įrašyti 462 nekilnojamieji kultūros paveldo objektai, iš jų:

	Kultūros paveldo objektų klasifikacija	2020 m.
1.	Kultūros paveldo objektai, turintys paminklo statusą	81
2.	Nekilnojamieji kultūros paveldo objektai, turintys valstybės saugomo objekto statusą	154
3.	Nekilnojamieji kultūros paveldo objektai, įrašyti į registrą (registriniai)	221
4.	Nekilnojamieji kultūros paveldo objektai, turintys savivaldybės saugomo objekto statusą	1

Remiantis Kultūros paveldo departamento duomenimis 2020 m.⁴ Kultūros vertybių registre įrašytos 45 kilnojamosios kultūros vertybės.

Didžiąją daugumą kilnojamųjų paveldo vertybių sudaro sakraliniai daiktai, laikomi įvairiuose rajono bažnyčiose.

Kultūros paveldo objektams **apsauga yra panaikinta:**

Eil Nr.	Unikalus objekto kodas	Kultūros paveldo pavadinimas	Adresas
1.	940	Suvieko dvaro sodybos fragmentai	Zarasų rajono sav., Suvieko sen., Suvieko k.,
2.	2628	Stogastulpis ir rodyklė į K. Būgos gimtinę	Zarasų rajono sav., Dusetų sen., Pažiegės k.,
3.	21258	II-ojo pas. karo vokiečių karių kapinės	Zarasų rajono sav., Salako sen., Pagrandų k.,
4.	2644	Ornamentuotas kryžius su Nukryžiuotojo ir Rūpintojėlio skulptūromis	Zarasų rajono sav., Degučių sen., Baibių k.,
5.	2639	Ornamentuotas kryžius su Nukryžiuotojo skulptūra	Zarasų rajono sav., Degučių sen., Drobų k.,

¹ L7. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas, suvestinė redakcija 2019-08-01 – 2019-12-31, 2 str. 13 p., prieiga per internetą: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.15165/asr>

² Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimu Nr. IX-907 patvirtinta Nacionalinio saugumo strategija, galiojanti suvestinė redakcija nuo 2017-01-26, 18.14.6 p., prieiga per internetą: <https://www.etar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.2627131DA3D2/asr>

³ <https://kvr.kpd.lt/#/>

⁴ <https://kvr.kpd.lt/#/>

6.	15763	Stogastulpis su ornamentuotu kryželiu ir Nukryžiuotojo skulptūra	Zarasų rajono sav., Degučių sen., Cholopovkos k.,
7.	11372	Kapinės	Zarasų rajono sav., Zarasų sen., Avilių k.,
8.	16932	Pastatas	Zarasų rajono sav., Degučių sen., Murliškių k.,
9.	16934	Pakabinamas tiltas	Zarasų rajono sav., Zarasų sen., Mineikiškių k.

Nekilnojamojo paveldo vertybes sudaro šios objektų grupės: dvarų sodybos, maldos namai, senovės gyvenvietės, kapinės – pilkapiai, kalnai – piliakalniai, kiti sakraliniai objektai, kiti pastatai – objektai.

Taigi, Zarasų rajono savivaldybėje dominuoja sakralinis paveldas, kuris, sudėjus maldos namus, koplyčias – koplytstulpius bei kitus sakralinius objektus. Sakralinis kultūrinis paveldas išsiskiria medinio sakralinio gausa, kuris sudaro daugiau nei pusę visų sakralinių kultūros paveldo objektų – tai jau minėtos koplyčios, koplytstulpiai bei medinės bažnyčios.

Didžioji dalis sakralinio paveldo objektų yra laisvai prieinami lankytojams, nes koplyčios, koplytėlės ir koplytstulpiai stovi atvirose erdvėse. Maldos namai taip pat yra atviri visuomenei, tačiau jų lankymas yra ribotas, ypač kaimuose esančių maldos namų, kurie dažniausiai būna atrakinti tik mišių metu savaitgaliais. Tačiau daug kultūros paveldo objektų priklauso privatiems asmenims, todėl juos apžiūrėti lankytojams yra sudėtinga. Norint apžiūrėti privačioje teritorijoje esantį objektą, reikalinga iš anksto susiderinti su valdytoju – vadovaujantis LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. IX–2452, penktojo skirsnio, 25 straipsniu⁵.

Vykdamas projektus ir siekiant išsaugoti reikšmingiausius Zarasų rajono kultūros paveldo objektus, pagal Nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkybos darbų finansavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2020 m. rugsėjo 15 d. įsakymu Nr. ĮV-11654 „Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2014 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. ĮV-524 „Dėl nekilnojamųjų ir kilnojamųjų kultūros vertybių išsaugojimo darbų finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, Kultūros paveldo departamentui prie LR Kultūros ministerijos 2020 metais pateiktos dvi Paveldotvarkos programos paraiškos.

Zarasų rajono savivaldybės administracija siekdama atgaivinti Antazavės dvaro sodybos rūmus pateikė paraišką finansuoti Antazavės dvaro sodybos rūmų cokolio aukšto tyrimų, tvarkybos darbų projekto parengimą. Zarasų rajono savivaldybės administracija numato atlikti Antazavės dvaro sodybos rūmų cokolinio aukšto tvarkybos darbus kur dabar įsteigtas ir edukacines paslaugas teikia Zarasų krašto amatų centras. Visus šiuos metus Zarasų krašto amatų centras aktyviai vykdė edukacines ir švietėjiškas veiklas, tačiau pagrindinis Antazavės dvaro sodybos rūmų pastatas, stogas, pastogė, I ir II aukštų tvarkybos ir statybos tvarkomieji darbai nebuvo atlikti. Oro sąlygos pakenkė pastato cokolinio aukšto konstrukcijai, nebuvo įrengta lietaus nuotekų ir lauko drenažas. Pastato cokolinio aukšto fasadas, tinkas, mūro konstrukcijos nuo drėgmės pradėjo irti, cokolinio aukšto vidaus apdaila suiro, atsirado pelėsis. Būtinausia sutvarkyti cokolinį aukštą bei įrengti lauko drenažą ir pamatų hidroizoliaciją, atlikti vidaus remonto darbus, kadangi dėl nesandarios stogo dangos suiro cokolinio aukšto sienos, sugadintas fasado mūras bei vidaus tinkas, apdaila.

Taip pat pateikta paraiška dėl Stelmužės dvaro sodybos pastato, vadinamo „Vergų bokštu“, (u.k. KVR 15876), Dvaro g. 8, Stelmužės k., Imbrado sen., Zarasų r. sav., tyrimų ir tvarkybos

⁵ Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymas 2004 m. rugsėjo 28 d. Nr. IX-2452

darbų (remonto, restauravimo, apsaugos techninių priemonių įrengimo) projekto finansavimo. Zarasų rajono savivaldybės administracija siekdama išsaugoti ir pritaikyti kultūros paveldo objektų prieinamumą visuomenei planuoja įrengti kultūros paveldo objekte, Stelmužės dvaro sodybos pastate, vad. „Vergų bokštu“ (unikalus Nr. 15876), ekspoziciją, kuri bus finansuojama įgyvendinus tarptautinį projektą Nr. ENI-LLB-1-073 „A Living History:cultural and scientific synergy in the border region Zarasai 9LT)-Daugavpils (LV)- Vitebsk 9BY) for sustainable development“. Siekiant įgyvendinti tarptautinį projektą būtina atlikti tvarkybos, apsaugos techninių priemonių įrengimo darbus objekte. Atgaivintas pastatas „Vergų bokštas“ bus prieinamas visuomenei, patalpose planuojama ekspozicija, kuri ne tik supažindins lankytojus su Stelmužės dvaro istorija, bet ir pritrauks lankytojus naujame turizmo objekte.

Atsižvelgiant į tai, „Vergų bokštas“ bus pritaikytas kultūrinėms, edukacinėms ir socialinėms reikmėms, atitinkamai kultūros paveldo objektas taps krašto traukos centru. Įgyvendinus projektą bus pagerinta krašto kultūrinė ir ekonominė situacija ir patenkinti įvairaus amžiaus bei socialinių grupių kultūriniai poreikiai.

2020 m. atnaujintas Zarasų rajono savivaldybės teritorijoje esančių kapinių sąrašas. Zarasų rajono savivaldybės teritorijoje esančių kapinių sąrašas parengtas ir publikuojamas Zarasų rajono savivaldybės internetinėje svetainėje, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. lapkričio 19 d. nutarimu Nr. 1207 „Dėl Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo įgyvendinamųjų teisų aktų patvirtinimo“ ir Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2016 m. balandžio 13 d. sprendimu Nr. T-106 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės teritorijoje esančių kapinių sąrašo skelbimo rajono Savivaldybės interneto svetainėje tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Zarasų rajone yra 202 veikiančios, neveikiančios ir riboto laidojimo kapinės. Zarasų rajono savivaldybės teritorijoje esančių kapinių sąrašas viešai skelbiamas Zarasų rajono savivaldybės internetinėje svetainėje www.zarasai.lt.

Zarasų rajono savivaldybėje nėra priimtų teisės aktų, patvirtinančių rajono Savivaldybės teritorijoje esančių kapinių teisinius statusus. Šiuo metu galioja Zarasų rajono savivaldybės tarybos priimtas 2014 m. rugsėjo 26 d. sprendimas Nr. T-185 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės Zarasų miesto seniūnijos rusų kapinių statuso pakeitimo“.

Nekilnojamojo ir kilnojamojo kultūros paveldo objektų vertingųjų savybių tikslinimas, teisinės apsaugos suteikimas (panaikinimas) ir teritorijos ribų nustatymas

2020 metais Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos patikslino **31** kultūros paveldo objektų teritorijų ribas ir vertingąsias savybes Zarasų rajone. Į Kultūros vertybių registrą įtraukti⁶ **14** naujų kultūros paveldo kilnojamųjų objektų:

Eil. Nr.	Kilnojamosios kultūros vertybės pavadinimas (pagal klasifikatorių), vertybės vardas	Kilnojamosios kultūros vertybės kultūrinė vertė	Kilnojamosios kultūros vertybės pagrindiniai duomenys: autorius; mokykla, dirbtuvė, gamykla, leidykla;	Savivaldybės pavadinimas, kurioje saugoma kilnojamoji kultūros vertybė	Pastabos
-----------------	--	--	---	---	-----------------

⁶ Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2020-10-22 įsakymas Nr. ĮV-1295 <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/df15a3e0146211ebb0038a8cd8ff585f>

	ar vardų sąrašas		sukūrimo/pagaminimo vieta ir laikas; stilius; medžiaga, technika		
1.	Paveikslas „Šv. Juozapas“	Meninė, istorinė	Lietuva XIX a. II ketv. Drobė, aliejus	Zarasų r. Avilių Šv. Kryžiaus Išaukštinimo bažnyčia	Unikalus kodas 14663, kitas kodas DV 3519
2.	Skulptūrinė grupė „Nukryžiuojimas“	Meninė, istorinė, kompleksinė	V. Europa 1904–1906 m. Gipsas: liejimas; polichromija	Zarasų r. Avilių Šv. Kryžiaus Išaukštinimo bažnyčia	Unikalus kodas 14670, kitas kodas DV 3526 <i>Kultūros vertybių registre – Skulptūrinė Nukryžiuotojo grupė</i>
3.	Skulptūra „Šv. Elena“	Meninė, istorinė	Lietuva (?) 1904–1906 m. Medis: drožyba; polichromija	Zarasų r. Avilių Šv. Kryžiaus Išaukštinimo bažnyčia	Unikalus kodas 14671, kitas kodas DV 3527
4.	Skulptūra „Šv. Kryžiaus Jonas“	Meninė, istorinė	Lietuva (?) 1904–1906 m. Medis: drožyba; polichromija	Zarasų r. Avilių Šv. Kryžiaus Išaukštinimo bažnyčia	Unikalus kodas 14672, kitas kodas DV 3528 <i>Kultūros vertybių registre – Skulptūra „Jonas Nepomukas“</i>
5.	Procesijų kryžius su Nukryžiuotojo skulptūra	Istorinė, meninė	Lietuva 1863 m. Medis: drožyba; polichromijos likučiai / metalo skarda: karpymas	Zarasų r. Avilių Šv. Kryžiaus Išaukštinimo bažnyčia	Unikalus kodas 14674, kitas kodas DV 3530 <i>Kultūros vertybių registre – Procesijų kryžius</i>
6.	Monstrancija	Meninė, istorinė	Lietuva XVIII a. III ketv. Rokokas Sidabras: liejimas, kalimas, kalstymas, karpymas, puncavimas; auksavimas / juvelyriniai akmenys: šlifavimas	Zarasų r. Avilių Šv. Kryžiaus Išaukštinimo bažnyčia	Unikalus kodas 44453
7.	Arnotas (I)	Meninė, istorinė	Prancūzija, Lionas XVIII a. II ketv. (kolonų audinys) / XVIII a. III ketv.	Zarasų r. Avilių Šv. Kryžiaus Išaukštinimo	Unikalus kodas 14668, kitas kodas DV 3524

			(šonų audinys) Kolonų audinys – šilkinis grodeturas, įvairiaspalviai šilkiniai, metalo siūlai: brošavimas / šonų audinys – šilkinis dvinytis audinys, įvairiaspalviai šilkiniai, metalo siūlai, folijos juostelės: brošavimas	bažnyčia	<i>Kultūros vertybių registre – Arnotas (IV)</i>
8.	Arnotas (II)	Meninė, istorinė	Prancūzija, Lionas XVIII a. vid. (šonų audinys) / XVIII a. III ketv. (kolonų audinys) Kolonų audinys – šilkinis ripsas, įvairiaspalviai šilkiniai siūlai, folijos juostelės: brošavimas / šonų audinys – šilkinis damastas, šilkiniai, metalo siūlai: brošavimas	Zarasų r. Avilių Šv. Kryžiaus Iškaukštino bažnyčia	Unikalus kodas 14664, kitas kodas DV 3520 <i>Kultūros vertybių registre – Arnotas (I)</i>
9.	Arnotas (III)	Meninė, istorinė	Prancūzija, Lionas XVIII a. III ketv. Kolonų audinys – šilkinis ripsas, įvairiaspalviai šilkiniai, metalo siūlai: brošavimas / šonų audinys – šilkinis ripsas, įvairiaspalviai šilkiniai siūlai: brošavimas	Zarasų r. Avilių Šv. Kryžiaus Iškaukštino bažnyčia	Unikalus kodas 14669, kitas kodas DV 3525 <i>Kultūros vertybių registre – Arnotas (V)</i>
10.	Arnotas (IV)	Meninė, istorinė	Prancūzija, Lionas (šonų audinys) / V. Europa (kolonų audinys) XVIII a. IV ketv. (šonų audinys) / XIX a. vid. (kolonų audinys) Šonų audinys – šilkinis dvinytis audinys, įvairiaspalviai šilkiniai siūlai: brošavimas / kolonų audinys – šilkinis damastas	Zarasų r. Avilių Šv. Kryžiaus Iškaukštino bažnyčia	Unikalus kodas 14666, kitas kodas DV 3522 <i>Kultūros vertybių registre – Arnotas (III)</i>

11.	Arnotas (V)	Meninė, istorinė	V. Europa XIX a. vid. Šilkinis dvinytis audinys, įvairiaspalviai šilkiniai siūlai: brošavimas	Zarasų r. Avilių Šv. Kryžiaus Išaukštinimo bažnyčia	Unikalus kodas 14665, kitas kodas DV 3521 <i>Kultūros vertybių registre – Arnotas (II)</i>
12.	Arnotas su stula: 1. arnotas 2. stula	Meninė, istorinė, kompleksinė Ikonografinė	Lietuva XIX a. vid. Kanva, vilnoniai siūlai: siuvinėjimas	Zarasų r. Avilių Šv. Kryžiaus Išaukštinimo bažnyčia	Unikalus kodas 44776 Unikalus kodas 44779 Unikalus kodas 44780
13.	Dalmatikų pora	Meninė, istorinė, kompleksinė	Lietuva (?) (kolonų audinys) / Prancūzija (šonų audinys) XVIII a. pab.–XIX a. pr. Kolonų audinys – šilkinis aksomas / šonų audinys – šilkinis dvinytis audinys, įvairiaspalviai šilkiniai siūlai: brošavimas	Zarasų r. Avilių Šv. Kryžiaus Išaukštinimo bažnyčia	Unikalus kodas 14667, kitas kodas DV 3523 <i>Kultūros vertybių registre – Dalmatika</i>
14.	Paveikslas „Švč. Mergelė Marija su Kūdikiu (Pasau Dievo Motina)“ su aptaisu	Meninė, istorinė, kompleksinė, ikonografinė	Lietuva XVII a. pab.–XVIII a. I p. (paveikslas) / XVIII a. (aptaisas) Paveikslas – drobė, aliejus / aptaisas – metalo skarda: kalimas, kalstymas, karpymas, puncavimas	Zarasų r. Avilių Šv. Kryžiaus Išaukštinimo bažnyčia	Unikalus kodas 20348, kitas kodas DV 3832 <i>Kultūros vertybių registre – Paveikslas „Marija su kūdikiu“ ir aptaisas</i>

2020 m. birželio 29 d. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos penktosios nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos nuotoliniame posėdyje nutarta (protokolo Nr. **VT5 – 9**):

Ažvertiniškių kaimo senųjų kapinių (24450), Zarasų rajono sav., Ažvertiniškių k., apskaitos duomenų tikslinimo klausimas atidėtas.

2020 m. spalio 19 d. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos penktosios nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos posėdyje nutarta (protokolo Nr. **VT5 – 18**):

Patikslinti Kalbininko, profesoriaus Kazimiero Būgos paminklo (15586), Zarasų rajono sav., Dusetų sen., Dusetų m., Vytauto g., apskaitos dokumentaciją.

Patikslinti Sankt Peterburgo-Varšuvos plento atkarpos Kaunas-Daugpilis paminklo (16929), Zarasų rajono sav., Zarasų miesto sen., Zarasų m., apskaitos dokumentaciją.

Patikslinti Medoliškių kaimo senųjų kapinių (211986, Zarasų rajono sav., Suvieko sen., Sodžių k., apskaitos dokumentaciją.

Patikslinti Padusčio kaimų senųjų kapinių (21185), Zarasų rajono sav., Antalieptės sen., Padusčių k. apskaitos dokumentaciją.

2020 m. spalio 19 d. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos penktosios nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos posėdyje nutarta (protokolo Nr. **VT5 – 19**):

Patikslinti Stelmužės, Bliokmanto kaimų senųjų kapinių (21201), Zarasų rajono sav., Imbrado sen., Stelmužės k., pavadinimą ir apskaitos dokumentaciją.

Patikslinti Eikotiškio kaimo senųjų kapinių (21528), Zarasų rajono sav., Degučių sen., Eikotiškio k., apskaitos dokumentaciją.

Patikslinti Salinių kaimo pirmųjų senųjų kapinių (21225), Zarasų rajono sav., Antazavės sen., Salinių k., apskaitos dokumentaciją.

Patikslinti Salinių kaimo antrųjų senųjų kapinių (21581), Zarasų rajono sav., Antazavės sen., Salinių k., apskaitos dokumentaciją.

Patikslinti Duburių kaimo senųjų kapinių (215199), Zarasų rajono sav., Imbrado sen., Duburių k., apskaitos dokumentaciją.

Patikslinti Betiškių kaimo senųjų kapinių (21277), Zarasų rajono sav., Dusetų sen., Betiškių k., apskaitos dokumentaciją.

Patikslinti Gutaučių kaimo senųjų kapinių (21197), Zarasų rajono sav., Antalieptės sen., Gutaučių k., apskaitos dokumentaciją.

Patikslinti 1941 m. birželio sukilėlio Aleksandro Miškinio žūties vietos (2799), Zarasų rajono sav., Degučių sen., Baibių k., apskaitos dokumentaciją.

2020 m. spalio 26 d. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos penktosios nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos posėdyje nutarta (protokolo Nr. **VT5-21**):

Atidėti Bagdoniškių kaimo senųjų kapinių (21189), Bagdoniškių k., Zarasų sen., Zarasų r. sav., vertingųjų savybių tikslinimą ir apsaugos zonų nustatymo klausimą, papildant įrašyti pasiūlytas vertingąsias savybes.

Patikslinti Biržūnų kaimo senųjų kapinių (21195), Biržūnų k., Salako sen., Zarasų r. sav., vertingąsias savybes, atsižvelgiant į surinktą informaciją ir apibrėžti apsaugos zonų ribas, vadovaujantis Kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zonų nustatymo taisyklių nuostatomis.

Patikslinti Petkūnų kaimo senųjų kapinių (21253), Petkūnų k., Zarasų sen., Zarasų r. sav., vertingąsias savybes, atsižvelgiant į surinktą informaciją ir apibrėžti apsaugos zonų ribas, vadovaujantis Kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zonų nustatymo taisyklių nuostatomis.

Patikslinti Veselavos kaimo senųjų kapinių (21254), Veselavos k., Turmanto sen., Zarasų r. sav., vertingąsias savybes, atsižvelgiant į surinktą informaciją ir apibrėžti apsaugos zonų ribas, vadovaujantis Kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zonų nustatymo taisyklių nuostatomis.

Patikslinti Girvydiškių kaimo sentikių senųjų kapinių (21255), Girvydiškės k., Zarasų sen., Zarasų r. sav., vertingąsias savybes, atsižvelgiant į surinktą informaciją ir apibrėžti apsaugos zonos ribas, vadovaujantis Kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zonų nustatymo taisyklių nuostatomis.

Atidėti Baraukos kaimo sentikių senųjų kapinių (21256), Baraukos vs., Zarasų sen., Zarasų r. sav., vertingųjų savybių ir apsaugos zonos ribų nustatymo klausimą, papildant įrašyti pasiūlytas vertingąsias savybes.

Patikslinti Drobiškių kaimo senųjų kapinių (24445), Zarasų r. sav., Salako sen., Drobiškės k., vertingąsias savybes, atsižvelgiant į surinktą informaciją ir apibrėžti apsaugos zonų ribas, vadovaujantis Kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zonų nustatymo taisyklių nuostatomis.

2020 m. spalio 27 d. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos pirmosios nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos posėdyje nutarta (protokolo Nr. **VT-38**):

Parengus Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto projektą, spręsti dėl archeologinių tyrimų metu aptiktų XIX a. II p. – XX a. I p. grindinio fragmentų ir jų tipo nustatymo kultūros paveldo objekto – Namo (u. k. 10597), Zarasų m., D. Bukonto g. 1, teritorijos vertingąją savybę.

2020 m. lapkričio 23 d. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos penktosios nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos nuotoliniame posėdyje nutarta (protokolo Nr. **VT5-25**) :

Patikslinti valstybės saugomos kultūros vertybės Budriškių k. senujų kapinių (21295) Zarasų rajono sav., Dusetų sen., Sniegiškių k., vertingąsias savybes, nustatyti svarbų memorialinį vertingųjų savybių pobūdį, nustatyti regioninį reikšmingumo lygmenį, apibrėžti teritorijos ribas preliminariai suformuotame sklype, apibrėžti apsaugos zonų ribas, vadovaujantis Kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zonų nustatymo taisyklių nuostatomis.

Patikslinti valstybės saugomos kultūros vertybės Grumbinų k. senujų kapinių (21578), Zarasų rajono sav., Imbrado sen., Grumbinų I k., vertingąsias savybes, nustatyti svarbų memorialinį vertingųjų savybių pobūdį, nustatyti regioninį reikšmingumo lygmenį, apibrėžti teritorijos pagal suformuotą sklypą ir apibrėžti apsaugos zonų ribas, vadovaujantis Kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zonų nustatymo taisyklių nuostatomis.

Patikslinti valstybės saugomos kultūros vertybės, Kiečių k. senujų kapinių (21210), Zarasų rajono sav., Imbrado sen., Kiečių k., vertingąsias savybes, nustatyti svarbų memorialinį vertingųjų savybių pobūdį, nustatyti regioninį reikšmingumo lygmenį, apibrėžti teritorijos ribas pagal suformuotą sklypą ir apibrėžti apsaugos zonų ribas, vadovaujantis Kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zonų nustatymo taisyklių nuostatomis.

Patikslinti valstybės saugomos kultūros vertybės, Kovenkos k. sentikių senujų kapinių (21577), Zarasų rajono sav., Imbrado sen., Kovenkos vs., vertingąsias savybes, nustatyti svarbų memorialinį vertingųjų savybių pobūdį, nustatyti regioninį reikšmingumo lygmenį, apibrėžti teritorijos ribas kadastrinio žemės sklypo ribomis, apibrėžti apsaugos zonų ribas, vadovaujantis Kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zonų nustatymo taisyklių nuostatomis.

Patikslinti valstybės saugomos kultūros vertybės, Zabičiūnų k. senosioms kapinėms (21198), Zarasų rajono sav., Antalieptės sen., Zabičiūnų k., vertingąsias savybes, nustatyti svarbų memorialinį ir dailės vertingųjų savybių pobūdį, nustatyti regioninį reikšmingumo lygmenį, apibrėžti teritorijos ribas, kurios sutampa su preliminariai suformuoto sklypo ribomis ir apibrėžti apsaugos zonų ribas, vadovaujantis Kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zonų nustatymo taisyklių nuostatomis.

Patikslinti valstybės saugomos kultūros vertybės Senosioms kapinėms (21187), Zarasų rajono sav., Suvieko sen., Rudakasų k., apskaitos duomenis: pakeisti pavadinimą - „Rudakasų kaimo sentikių senosios kapinės (21187), Zarasų rajono sav., Suvieko sen., Rudakasų k.“, nustatyti vertingąsias savybes, nustatyti svarbų memorialinį ir dailės vertingųjų savybių pobūdį, nustatyti regioninį reikšmingumo lygmenį, apibrėžti teritorijos ribas preliminariai suformuotame sklype, apibrėžti apsaugos zonų ribas, vadovaujantis Kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zonų nustatymo taisyklių nuostatomis.

Patikslinti valstybės saugomos kultūros vertybės, Naršėnų k. senujų kapinių (21262), Zarasų rajono sav., Antalieptės sen., Naršėnų k., vertingąsias savybes, nustatyti svarbų memorialinį vertingųjų savybių pobūdį, nustatyti regioninį reikšmingumo lygmenį, apibrėžti teritorijos ribas

nesuformuotame žemės sklype ir apibrėžti apsaugos zonų ribas, vadovaujantis Kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zonų nustatymo taisyklių nuostatomis.

2020 m. lapkričio 23 d. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos penktosios nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos nuotoliniame posėdyje nutarta (protokolo Nr. **VT5 – 26**):

Patikslinti valstybės saugomos kultūros vertybės Vienasėdžių kaimo pirmosioms senosioms kapinėms (24446), Bugų k., Antazavės sen., Zarasų r. sav., vertingąsias savybes, nustatyti svarbų memorialinį vertingųjų savybių pobūdį, nustatyti regioninį reikšmingumo lygmenį, apibrėžti teritorijos pagal preliminariai suformuotą sklypą ir apibrėžti apsaugos zonų ribas, vadovaujantis Kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zonų nustatymo taisyklių nuostatomis.

Patikslinti registrinės kultūros vertybės Lietuvos savanorio, literatūrologo, vertėjo Motiejaus Miškinio kapo (16760), Zarasų rajono sav., Vajasiškio k., vertingąsias savybes, nustatyti svarbų memorialinį, istorinį ir dailės vertingųjų savybių pobūdį, nustatyti nacionalinį reikšmingumo lygmenį, apibrėžti teritorijos ribas kadastrinių matavimų pagrindu suformuotame žemės sklype.

Patikslinti valstybės saugomos kultūros vertybės, Sodybos vietos (10600), Rokėnų k., Antazavės sen., Zarasų r. sav., pavadinimą - Kompozitoriaus, profesoriaus Juozo Gruodžio gimtosios sodybos vieta (10600), Rokėnų k., Antazavės sen., Zarasų r. sav., vertingąsias savybes, nustatyti svarbų memorialinį, istorinį ir dailės vertingųjų savybių pobūdį, nustatyti nacionalinį reikšmingumo lygmenį, apibrėžti teritorijos ribas nesuformuotame žemės sklype ir apibrėžti apsaugos zonų ribas, vadovaujantis Kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zonų nustatymo taisyklių nuostatomis.

Patikslinti valstybės saugomos kultūros vertybės, D. Bukonto kapo (16704), Zarasų r. sav., Zarasų sen., Zarasų m., Turmanto g., pavadinimą - Gydytojo, antropologo Domininko Bukonto (Bukanto) kapo (16704), Zarasų r. sav., Zarasų sen., Zarasų m., vertingąsias savybes, nustatyti svarbų memorialinį ir istorinį bei tipišką dailės vertingųjų savybių pobūdį, nustatyti nacionalinį reikšmingumo lygmenį, apibrėžti teritorijos ribas ir apsaugos zonų ribas, vadovaujantis Kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zonų nustatymo taisyklių nuostatomis.

Patikslinti registrinės kultūros vertybės, Dominyko Bukonto paminklui (20590), Zarasų rajono sav., Zarasų m., pavadinimą - Paminklo gydytojui, antropologui Domininkui Bukontui (Bukantui) (20590), Zarasų rajono sav., Zarasų m., vertingąsias savybes, nustatyti svarbų istorinį ir dailės vertingųjų savybių pobūdį, nustatyti nacionalinį reikšmingumo lygmenį, apibrėžti teritorijos ribas suformuotame žemės sklype.

2020 m. gruodžio 7 d. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos penktosios nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos nuotoliniame posėdyje nutarta (protokolo Nr. **VT5 – 29**):

Patikslinti registrinės kultūros vertybės, Lietuvos nepriklausomybės dešimtmečio paminklas (2095), Nepriklausomybės a., Dusetų m., Zarasų r. sav., vertingąsias savybes, nustatyti svarbų memorialinį, istorinį ir dailės vertingųjų savybių pobūdį, nustatyti regioninį reikšmingumo lygmenį, apibrėžti teritorijos ribas kultūros vertybei geodezinių tyrimų pagrindu suformuotame sklype.

Patikslinti registrinės kultūros vertybės, Lietuvos nepriklausomybės dešimtmečio paminklas (2086), Degučių k., Zarasų r. sav., vertingąsias savybes, nustatyti svarbų memorialinį, istorinį ir dailės vertingųjų savybių pobūdį, nustatyti regioninį reikšmingumo lygmenį, apibrėžti teritorijos ribas kultūros vertybei geodezinių tyrimų pagrindu suformuotame sklype.

Zarasų rajono savivaldybės administracija įgyvendindama projektą „Prekybos ir paslaugų pasažo įrengimas D. Bukonto gatvėje Zarasų mieste“ finansuojamą iš Europos regioninės plėtros fondo pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ Nr. 07.1.1-CPVA-R-905

įgyvendinimo priemonę „Miestų kompleksinė plėtra“ 2020 m. spalio mėn. užsakė atlikti sklypo, kurio unikalus Nr. 4400-1038-7841 (unikalus kodas Kultūros vertybių registre Nr. 10597), esančio D. Bukonto g. 1, Zarasuose žvalgomųjų archeologinių tyrimų paslaugą. Sklypas patenka į saugomų nekilnojamų kultūros vertybių sąrašą, nagrinėjamame sklype ir jo gretimybėje, anksčiau tyrimai niekada nebuvo vykdyti. Žvalgomųjų archeologinių tyrimų tikslas buvo – atlikti tyrimus planuojamų žemės judinimo darbų vietoje, fiksuoti stratigrafiją, nustatyti ar šioje vietoje yra susiformavęs vertingas kultūrinis sluoksnis, jį iširti, datuoti, surinkti archeologinius radinius ir fiksuoti struktūras. Pateikti paveldosauginius reikalavimus dėl planuojamų žemės judinimo darbų.

Tyrimų metodas bei apimtys nustatytos žvalgomųjų archeologinių tyrimų D. Bukonto g. 1, Zarasų miesto istorinės dalies (u.k. 17126) teritorijoje projekte, kuris 2020-10-07 buvo aprobuotas Mokslinės archeologijos komisijos bei išduotas leidimas Nr.LA – 368.

D. Bukonto g. 1 sklype stovi vienas seniausių mūrinių namų Zarasuose, kurio statybai sklypas buvo skirtas 1850 metais. Projektą ruošė Biokovskis. Sklypo savininkai iš pradžių buvo O. K. Beronas, vėliau - S. S. Ginsbergas. Šiame name veikė parduotuvės, vaistinė, miesto valdyba, policija. 1918 - 1919 metais čia įsikuria revkomas, tarpukariu - Zarasų miesto savivaldybė, turizmo draugijos skyrius, Zarasų apylinkės teismas, po karo NKVD, KGB, milicija.

2020 m. Zarasų miesto istorinės dalies (u.k. 17126) teritorijoje, D. Bukonto g. 1 sklype atlikti žvalgomieji archeologiniai tyrimai, kurių metu tirta 11 šurfų (22 m² bendro ploto). Iki pradedant tirti šurfus, planuojamų tyrimų vietose, kiemo plote, buvo nukastas asfalto dangos sluoksnis (iki 0,2 m storio). Taip pat, du šurfai tirti pastatų vidinėse dalyse, t.y. sovietmečiu pastatyto garažo viduje (kuris dabar nugriautas) bei ūkinės paskirties pastato vidinėje dalyje (buvusių garažų).

Žvalgomųjų archeologinių tyrimų metu nustatyta, jog kiemo dalyje, kur šiuo metu yra asfalto danga, 0,1 – 0,5 gilyje (šurfai Nr. 2, 3, 4, 5, 7) fiksuotinas lauko riedulių grindinys – buvusi XIX a. II pusės – XX a. I pusės kiemo danga, formuota iš lauko riedulių, kurių dydis siekė nuo 0,05 x 0,05 m iki 0,35 x 0,25 m. Grindinys apardytas įvairių žemės kasimo darbų metu (kasant inžinerinių komunikacijų trasas, formuojant pagrindus kiemo asfaltavimui).

Tyrimų metu rasti XVII – XIX a. datuojami radiniai (10 vienetų) perduoti į Zarasų krašto muziejų (Priedas Nr. 1).

Archeologinių tyrimų metu nustatyti grindinio ir jo fragmentai, todėl buvo kreiptasi į Kultūros paveldo departamentą prie Kultūros ministerijos dėl šio grindinio saugojimo ir įtraukimo į D. Bukonto g. 1 (u.k. 10597) sklypo vertingųjų savybių sąrašą.

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos pirmoji nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba 2020-10-27 posėdyje svarstė grindinio fragmentų, aptiktų archeologinių tyrimų metu Namo (u. k. 10597) teritorijoje, Zarasų m., D. Bukonto g. 1, vertinimą. Minėtame posėdyje Vertinimo taryba nutarė (posėdžio protokolas Nr. VT-38): parengus Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto projektą bus sprendžiama dėl archeologinių tyrimų metu aptiktų XIX a. II p. – XX a. I p. grindinio fragmentų ir jų tipo nustatymo kultūros paveldo objekto – Namo (u. k. 10597), Zarasų m., D. Bukonto g. 1, teritorijos vertingąja savybe.

2020 m. Lietuvos istorijos instituto archeologė dr. Agnė Čivilytė ir doktorantas Vytenis Podėnas, įgyvendindami Lietuvos mokslo tarybos finansuojamą mokslininkų grupės projektą „Vėlyvojo bronzos amžiaus (1100 - 500 m. pr. Kr.) ekonomika rytiniame Baltijos jūros regione: naujo modelio link“, atrado senosios gyvenvietės vietą ir gausybę istorinių radinių Mineikiškių piliakalnyje (Zarasų seniūnija). Mineikiškių piliakalnis (unikalus kodas kultūros vertybių registre Nr. 5705) datuojamas I tūkst. pr. m. e. – I tūkst. pr., mokslininkų buvo žvalgytas 1949 m., 1972 m. Vadovaujantis šiais žvalgybiniais tyrimais buvo spėjama, jog čia galima būtų aptikti senosios

gyvenvietės pėdsakus.

Kasinėjimų metu Mineikiškių piliakalnyje rasti: gyvulių kaulai (manoma, jog buvo valgoma ir arkliena), kaulinės adatos, raginis vinis, įvairių formų akmeniniai kirvukai (vienas baltų smilčių vaikiškas (be paskirties, kaip galimas suaugusiųjų veiklos kopijavimas), kauliniai amuletai su skylute, žvėrių dantys. Mokslininkai rado akmeninį karo kirvį su dviem brūkšniais, kas gali liudyti, jog jis priklauso skandinaviškai kultūrai, taip pat rastos formos lieti metalui – visi šie radiniai įrodo, jog ir Baltų žemėse prieš 3,5 tūkst. metų gyvenę žmonės pažino metalo liejimo techniką, palaikė ryšius su Skandinavijos žemių gyventojais, dirbiniai iš metalo buvo lyg ano laikmečio pinigai, mainų objektas. Baltijos gentys parduodavo gintarą. Kol kas nei gintaro, nei metalo Mineikiškių piliakalnio senojoje gyvenvietėje nerasta. Minėto projekto partneriai - Gioteborgo universitetas (Švedija). Mokslininkų grupėje dar dirba Karolis Minkevičius (Vilniaus Universitetas), Giedrė Piličiauskienė (Vilniaus Universitetas), Heidi Luik (Tartu universitetas)⁷. (Priedas Nr. 2).

Nekilnojamojo kultūros paveldo stebėsenos 2020 m. Zarasų rajono savivaldybėje apibendrinimas ir prognozavimas

Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų stebėseną atliekama siekiant nustatyti kultūros paveldo objektų ir vietovių periodinį būklės ir jos kitimo stebėjimą, fiksavimą, vertingąsias savybes naikinančių ar žalojančių bei kitaip būklę įtakančių poveikių vertinimą, apibendrinimą ir prognozavimą.

Nekilnojamojo kultūros paveldo stebėsenos taisyklėse⁸ nustatyta, kad Savivaldybių paveldosaugos padaliniai, vadovaudamiesi Kultūros paveldo objektų ar vietovių apžiūros, būklės fiksavimo ir tyrimo atlikimo užtikrinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. birželio 9 d. įsakymu Nr. ĮV-240 ir Kultūros paveldo objekto būklės tikrinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. gegužės 9 d. įsakymu Nr. ĮV-199, ne rečiau kaip kartą per penkerius metus apžiūri kiekvieną valstybės ir savivaldybės saugomą kultūros paveldo objektą ir fiksuoja jo būklę, kaupia su tuo susijusią informaciją ir teikia ją Departamento teritoriniams padaliniais.

2020 m. Zarasų rajono savivaldybės administracijos Teritorijų planavimo skyriaus vyriausiais specialistais atsakingas už paveldosaugą atlikto stebėseną ir surašė stebėsenos aktus 26-iems kultūros paveldo objektams:

Eil. Nr.	Kultūros paveldo objekto pavadinimas	Unikalus kodas Kultūros vertybių registre	Adresas	Statusas
1	Stelmužės dvaro sodybos pastatas, vad. „Vergų bokštu“	15876	Dvaro g. 8, Stelmužės k., Imbrado sen.	Valstybės saugomas
2	Stelmužės dvaro sodybos varpinė	23054	Zarasų r. sav., Imbrado sen., Stelmužės k., Ažuolo g. 14.	Valstybės saugomas

⁷ Informacija pateikta iš www.zarasai.lt

⁸ Kultūros paveldo objektų ar vietovių apžiūros, būklės fiksavimo ir tyrimo atlikimo užtikrinimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. birželio 9 d. įsakymu Nr. ĮV-240 ir Kultūros paveldo objekto būklės tikrinimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. gegužės 9 d. įsakymu Nr. ĮV-199, Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. birželio 30 d. įsakymas Nr. ĮV-318 „Dėl Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų stebėsenos taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. 86–3242)

3	Stelmužės dvaro sodybos Viešpaties Jėzaus kryžiaus filijinė bažnyčia	1032	Zarasų r. sav., Imbrado sen., Stelmužės k., Ažuolo g. 14 .	Valstybės saugomas
4	Stelmužės, Bliokmanto k. sentikių senosios kapinės	21201	Zarasų rajono sav., Imbrado sen., Stelmužės k.	Valstybės saugomas
5	Stelmužės dvaro sodybos svirnas	23505	Zarasų r. sav., Imbrado sen., Stelmužės k., Ažuolo g. 6.	Valstybės saugomas
6	Stelmužės dvaro sodyba	939	Zarasų r. sav., Imbrado sen., Stelmužės k., Ažuolo g. 6.	Valstybės saugomas
7	Pirmojo pasaulinio karo Vokietijos imperijos karių kapai	21270	Zarasų rajono sav., Zarasų sen., Raudondvario k.	Registrinis
8	Liaudiškių, Laukesos piliakalnio su gyvenvieta piliakalnis	5708	Zarasų rajono sav., Zarasų sen., Liaudiškių k.	Paminklas
9	Liaudiškių, Laukesos piliakalnio su gyvenvieta gyvenvietė	24105	Zarasų rajono sav., Zarasų sen., Liaudiškių k.	Paminklas
10	Liaudiškių kaimo senosios kapinės, vad. Kapeliais	7224	Zarasų rajono sav., Zarasų sen., Liaudiškių k.	Registrinis
11	Lietuvos kario kapas	17274	Zarasų rajono sav., Turmanto sen., Lupenkos k.	Paminklas
12	Pakalniškių piliakalnis su gyvenvieta	24111	Zarasų rajono sav., Turmanto sen., Pakalniškių k.	Paminklas
13	Pakalniškių piliakalnio su gyvenvieta gyvenvietė	24112	Zarasų rajono sav., Turmanto sen., Pakalniškių k.,	Paminklas
14	Mineikiškių piliakalnis	5705	Zarasų rajono sav., Zarasų sen., Mineikiškių k.	Paminklas
15	Bielkaučižnos piliakalnis, vad. Batarėja	13047	Zarasų rajono sav., Zarasų sen., Bielkaučižnos k.	Paminklas
16	Žydų žudynių vieta ir kapai	11382	Zarasų rajono sav., Degučių sen., Savičiūnų k.	Registrinis
17	Murliškių užvažiuojamojo kiemo pastatų liekanų vieta	1776	Murliškių k. 5, Degučių sen., Zarasų r. sav.	Registrinis
18	Savičiūnų kaimo senosios kapinės	21209	Zarasų rajono sav., Degučių sen., Savičiūnų k.	Valstybės saugomas
19	Vencavų vėjo malūnas	1780	Zarasų rajono sav., Dusetų sen., Vencavų k.	Valstybės saugomas
20	Lietuvos partizanų užkasimo vieta ir kapai	38187	Zarasų rajono sav., Antazavės sen., Antazavės k.	Registrinis
21	Paminklas Lietuvos nepriklausomybei	2095	Zarasų rajono sav., Dusetų sen., Dusetų m., Nepriklausomybės a.	Registrinis
22	Antazavės dvaro sodybos parkas	23503	Zarasų rajono sav., Antazavės sen., Antazavės k., Dvaro g. 19.	Valstybės saugomas
23	Pirmojo pasaulinio karo Vokietijos imperijos karių kapai	21274	Zarasų rajono sav., Turmanto sen., Bartkiškės I k.	Registrinis
24	Dusetų Švč. Trejybės bažnyčios varpinė	1777	Zarasų rajono sav., Dusetų sen., Dusetų m.	Registrinis

25	Zarasų sentikių senosios kapinės	21530	Zarasų rajono sav., Zarasų miesto sen., Zarasų m., Griežto g.	Valstybės saugomas
26	Raudinės buv dvaro sodybos fragmentai	935	Zarasų rajono sav., Suvieko sen., Raudinės k., Dvaro g.	Registrinis

Stebėsenos aktai pateikti Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Panevėžio – Utenos teritoriniam skyriui ir sukelti į Savivaldybės internetinę svetainę www.zarasai.lt.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 15 straipsniu, surašytas Kultūros paveldo objekto būklės patikrinimo aktas Zarasų rajono savivaldybės administracijai parduodant pastatą – tvartą (nekilnojamojo daikto kadastrinių matavimų byloje Nr. 43/9124 pastato žymėjimas plane – 3I1p, unikalus Nr. 4400-1456-3472), pastatą – svirną (pastato bendras plotas – 131,95 kv. m, nekilnojamojo daikto kadastrinių matavimų byloje Nr. 43/9124 pastato žymėjimas plane – 1I1p, unikalus Nr. 4400-1456-3430), pastatą – arklidę (nekilnojamojo daikto kadastrinių matavimų byloje Nr. 43/9124 pastato žymėjimas plane – 2I1p, unikalus Nr. 4400-1456-3444) Dvaro g. 6, Raudinės k., Suvieko sen., Zarasų r. sav. dėl kultūros paveldo objekto valdymo teisių perdavimo.

Kultūros paveldo objektų ir kitų lankytinų vietų informacinis ženklimas

Zarasų rajone yra daug patrauklių lankytinų kultūros paveldo objektų, plėtojama turizmo infrastruktūra, teikiamos turizmo paslaugos, tačiau informacijos stoka dažnai trukdo rajono gyventojams, turistams bei miesto svečiams rasti norimus pamatyti lankytinus objektus.

Prie kultūros objektų viešinimo daug prisideda Sartų ir Gražutės regioninių parkų direkcija. Zarasų rajono savivaldybės taryba 2020 m. gegužės 29 d. sprendimu Nr. T-109 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės lankytinų vietų pavadinimų patvirtinimo“ patvirtino Sartų ir Gražutės regioninių parkų direkcijos valdomos lankytinos vietos, esančios Antalieptės marių hidrografiniame draustinyje, pavadinimą - „Šventosios aukštupio pažintinė pėsčiųjų trasa“.

Įgyvendinant minėtą sprendimą įrengti kelio ženklai, kryptinės rodyklės, informaciniai stendai su viso maršruto informacija. Pagrindinės lankytinos vietos - Antalieptės marių hidrografinis draustinis, 11 km žiedinis pėsčiųjų maršrutas Daneikiai – Galminiai – Blėkiškės – Polivarkas – Tyliūniškė (Zarasų rajonas).

Svarbių įvykių ir vietų įamžinimas

Zarasų rajono savivaldybės administracija siekdama pagerbti 1918-1923 metų Nepriklausomybės kovų Antalieptės valsčiaus Vyties kryžiaus kavaliarių ir savanorių atminimą įamžino jų pavardes atminimo lentose šalia Antalieptės daugiafunkcinio centro A. Žilėno g. 1, Antalieptės mstl., Zarasų r.

Kultūros paveldo priežiūros darbai Zarasų rajono savivaldybės seniūnijose

Eil. Nr.	Seniūnija	Atlikti darbai	Darbu vertė (Eur) Pastabos
1.	Antalieptės	Antalieptės seniūnijoje esančių senųjų kapinių, kultūros paveldo objektų ir jos teritorijos priežiūra: krūmų kirtimas, žolės pjovimas	Periodinis šienavimas
2.	Antazavės	Antazavės seniūnijoje esančių senųjų kapinių, kultūros paveldo objektų ir jos teritorijos priežiūra: krūmų kirtimas, žolės pjovimas	Periodinis šienavimas
3.	Degučių	Degučių seniūnijoje esančių senųjų kapinių, kultūros paveldo objektų ir jos teritorijos priežiūra: krūmų kirtimas, žolės pjovimas	600,00
		Metalinės tvoros iš segmentų įrengimas Savičiūnų kapinėse	2800,00
		Nepriklausomybės paminklo Degučiuose priežiūros darbai	170,00
		Sulankstytų metalinės tvoros rėmelių žydų sušaudymo vietoje, Krakynės miške pakeitimas naujais	280,00
4.	Dusetų	Dusetų seniūnijoje esančių senųjų kapinių, kultūros paveldo objektų ir jos teritorijos priežiūra: krūmų kirtimas, žolės pjovimas	2000,0
		Nepriklausomybės paminklo priežiūros darbai	200,00
		Stogastulpio, poeto P. Širvio atminimui, Liepų g., Dusetų mstl., Zarasų r. priežiūros darbai	400,00
5.	Imbrado	Imbrado seniūnijoje esančių senųjų kapinių, kultūros paveldo objektų ir jos teritorijos priežiūra: krūmų kirtimas, žolės pjovimas	Periodinis šienavimas
6.	Salako	Salako seniūnijoje esančių senųjų kapinių, kultūros paveldo objektų ir jos teritorijos priežiūra: krūmų kirtimas, žolės pjovimas	Periodinis šienavimas
		Metalo gaminiai Salako žydų kapinių tvorai įrengti	3000,00
7.	Suvieko	Suvieko seniūnijoje esančių senųjų kapinių, kultūros paveldo objektų ir jos teritorijos priežiūra: krūmų kirtimas, žolės pjovimas	Periodinis šienavimas
8.	Turmanto	Turmanto seniūnijoje esančių senųjų kapinių, kultūros paveldo objektų ir jos teritorijos priežiūra: krūmų kirtimas, žolės pjovimas	Periodinis šienavimas
9.	Zarasų miesto	Kultūros paveldo paminklų remontas kapinėse	3450,00
		Kultūros paveldo paminklo remontas (Obeliskas)	3000,00
		Kultūros paveldo paminklo remontas (Medinis kryžius)	1000,00
		Zarasų miesto seniūnijoje esančių senųjų kapinių krūmų kirtimas, žolės pjovimas	Periodinis šienavimas

10.	Zarasų seniūnija	Zarasų seniūnijoje esančių senųjų kapinių, kultūros paveldo objektų ir jos teritorijos priežiūra: krūmų kirtimas, žolės pjovimas	Periodinis šienavimas
-----	------------------	--	-----------------------

*Pagal pateiktą Zarasų rajono seniūnijų informaciją

Lėšų panaudojimas Kultūros paveldo apsaugai 2020 m. Zarasų rajone

Zarasų rajono savivaldybės administracijos lėšos skirtos kultūros paveldo objektams:

Kultūros paveldo objekto pavadinimas (unikalus kodas Kultūros vertybių registre)	Atliktų darbų pobūdis	Skirta lėšų (Eur)
Konkrečių kultūros paveldo objektų tvarkyba		
NVO ir tradicinių religinių bendruomenių laimėtų projektų dalinis finansavimas:		
Antazavės Dievo Apvaizdos bažnyčios (unikalus kodas Kultūros vertybių registre Nr. 26966) projektas „Antazavės Dievo Apvaizdos bažnyčios presbiterijos remontas“	Atkurtas autentiško planavimo, saugus ir liturginius bei meninius reikalavimus tenkinančią bažnyčios presbiteriją, pagerinant lankomo objekto prestižą ir užtikrinant sklandžią religinės bendruomenės veiklą.	1500,00
Smalvų Švč. M. Marijos Rožančinės parapijos Bažnyčia (unikalus kodas Kultūros vertybių registre Nr. 1789) projektas „Smalvų švč. Mergelės Marijos rožančinės bažnyčios išorės dažymas“	Nupirkta dažus ir gruntą, reikalingus bažnyčios išorės paruošimui dažyti ir dažymui	1250,00
Zarasų Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų parapijos projektas „Bažnyčios takelio rekonstrukcija“	Rekonstruoti bažnyčios teritorijoje esančias įėjimo takeliai.	1500,00
Salako Švč. Mergelės Marijos Sopulingosios bažnyčios (unikalus kodas Kultūros vertybių registre Nr. 15997) projektas „Salako Švč. M. Marijos Sopulingosios bažnyčios aplinkos tvarkymo darbai“	Bažnyčios teritorijos aplinkos sutvarkymas, sudarant prielaidas lankytojų srautų didėjimui ir saugumui užtikrinti, įrengti trinkelio dangos takai	1500,00
Dusetų Švč. Trejybės parapijos projektas „Dusetų Švč. Trejybės parapijos pritaikymas bendruomenės poreikiams“	Aplinkos pritaikymas bendruomenės poreikiams, įrengiant išorinį pakilimo takelį-pandusą.	1500,00
Tiberiados bendruomenės projektas „Neįgaliųjų rampos įrengimas“	Įrengta neįgaliųjų rampa, kuri sumontuota patekimui į svečių namus. Tai užtikrins galimybę neįgaliesiems asmenims ir	1400,00

	jaunoms šeimoms su mažais vaikais patekti į religinės bendruomenės pastatą.	
Zarasų sentikių religinė bendruomenės projektas „Zarasų sentikių religinės bendruomenės namų pamatų, lauko sienų apšiltinimo bei fasado atnaujinimo galutiniai darbai“	Apžildintas bendruomenės namų pamatas, lauko sienų apšiltinimas bei fasado galutiniai darbai	1450,00
Raistiniškių sentikių religinė bendruomenės projektas „Raistiniškių sentikių bažnyčios bokštelio su varpine remonto darbai“	Suremontuota sentikių bažnyčios bokštelį su varpinė, išsaugotos vertybes bei pritaikytas pastatas visuomenės poreikiams. Plėtota kaimo viešoji infrastruktūra.	1450,00
Konkrečių kultūros paveldo objektų tvarkyba		
Sklypo, kurio unikalus Nr. 4400-1038-7841 (unikalus kodas Kultūros vertybių registre Nr. 10597), esančio D. Bukonto g. 1, Zarasuose žvalgomųjų archeologinių tyrimų paslauga	Sklypo, kurio unikalus Nr. 4400-1038-7841 (unikalus kodas Kultūros vertybių registre Nr. 10597), esančio D. Bukonto g. 1, Zarasuose žvalgomųjų archeologinių tyrimų paslauga, įgyvendinant projektą „Prekybos ir paslaugų pasažo įrengimas D. Bukonto gatvėje Zarasų mieste“	6438,29 Eur
Namas, esantis D. Bukonto g. 1, Zarasuose (unikalus objekto kodas Kultūros vertybių registre 10597)	Numatoma atlikti administracinės paskirties pastato, esančio D. Bukonto g. 1, Zarasuose paskirties keitimo į kultūros paskirtį kapitalinio remonto, taip pat tvarkybos (restauravimo ir remonto) darbus	Savivaldybės ir valstybės investicijų programos lėšos 874 312,04 Eur
Antazavės dvaro sodybos rūmai (unikalus objekto kodas Kultūros vertybių registre 23498)	Užbaigti Antazavės dvaro sodybos rūmų tvarkybos (restauravimo ir remonto) ir kapitalinio remonto darbai.	Savivaldybės ir ES lėšos 1 119 908,26 Eur

Kultūros paveldo sklaida

Kasmet rugsėjį vykstančių Europos paveldo dienų metu miestų bei rajonų savivaldybės kartu su Kultūros paveldo departamentu prie Kultūros ministerijos siekia atkreipti visuomenės dėmesį į vis dar nepažintą Lietuvos kultūros paveldą.

Europos paveldo dienų metu vyksta įvairaus amžiaus lankytojams skirti renginiai (pažintiniai pasivaikščiojimai, paskaitos, parodos, edukaciniai užsiėmimai, žygiai, orientaciniai žaidimai ir kt.), padedantys atrasti, galbūt kai kam dar neatrastą, kultūros paveldą. Būtent šiomis dienomis kultūros paveldo savininkai bei valdytojai atveria užmirštų, apleistų ar uždarų objektų duris. Renginio metu lankytojai turi išskirtinę galimybę susipažinti su dar neatrastu Lietuvos kultūros

paveldu.

Zarasų rajone 2020 m. rugsėjo 11- 20 d. Europos paveldo dienas organizavimo Zarasų turizmo ir verslo informacijos centras ir Zarasų krašto muziejus. Europos paveldo dienų temos „Pirmojo pasaulinio karo fortifikacijos objektai Zarasų krašte“, „Aplankykime Zarasų krašto medines bažnyčias“, „Europos paveldo dienos 2020: Zarasų krašto dvarai“.

Zarasų turizmo ir verslo informacijos centras organizavo istorinę-pažintinę ekskursiją per Pirmojo pasaulinio karo fortifikacijos objektus Zarasų krašte. ekskursijos dalyviams karo istorikas Valdas Rakutis. Ši pažintinė ekskursija - Zarasų turizmo ir verslo informacijos centras iniciatyva, kuri buvo skirta Europos paveldo dienoms paminėti. Jų metu buvo suorganizuota istorinė –pažintinė ekskursija – žygis, per kurį aplankėme dalį fortifikacijos, paliktos Pirmojo pasaulinio karo metu veikusios vokiečių armijos. Kelionės metu planuota „įpulti“ į Latvijos teritoriją ir apžiūrėti Pirmojo pasaulinio karo metu suniokotą Egiptės liuteronų bažnyčią, čia esančius apkasus bei privatų pirmojo pasaulinio karo muziejų Medumėje. Tačiau Latvijai įvedus 10 dienų būtinąją saviizoliaciją įvažiavus į Latvijos teritoriją dėl COVID - 19, šių ketinimų buvo atsisakyta.

Kelionė prasidėjo nuo Zarasų miesto (ekskursijos dalyviai turėjo galimybę susipažinti su to laikotarpio nuotraukomis), vėliau vyko prie Liaudiškių (Laukesos) piliakalnio, kuris sudarkytas pirmojo pasaulinio karo žaizdų: bombarduotas, turi gilią apkasų juostą ir net trejetą besislepiančių blindazų (karo lauko slėptuvių apsisaugoti nuo galingų ugnies smūgių).

Vėliau dalyviai keliavo į Turmantą. Apžiūrėjo čia esančias Pirmojo pasaulinio karo vokiečių karių kapines, visai šalia geležinkelio esantį dotą (atspariąją ugniavietę), išlikusius amunicijos sandėlius. Po Turmanto mūsų laukė šalia didžiulio Drūkšų ežero įsikūręs Tilžės kaimelis. Iš čia dalyviai žygiavo apžiūrėti išlikusių požeminių įėjimų į „lapės uolą“, maisto sandėlio griuvėsių, artilerijos aikštelės komplekso, blindazų, vokiečių 175 brigados dislokacijos vietą, kurią jie patys buvo praminę Berlynu, čia veikusio karinio lazareto (ligoninės) likučių bei šalia esančių kapinių, kurios vis dar turi unikalų paminklą, menantį tą laikotarpį. Visą kelionę praturtino profesoriaus Valdo Rakučio pasakojimas apie to laikotarpio kultūrinę, socialinę ir istorinę situaciją, kuri padėjo atsirasti ir mūsų nepriklausomai valstybei.

Pirmojo pasaulinio karo palikimas Zarasuose dar laukia savo atskleidimo, nors jis jau dabar yra įdomus turistams, miesto svečiams, vietos gyventojams, o ateityje įgyvendinti projektai pasižymi unikaliu istoriniu turiniu, kuris bus stipriu turistų traukos stimulu į Zarasų kraštą ir padės ši unikalų paveldą atskleisti.⁹

2020 m. Europos paveldo dienas Zarasų krašto muziejus minėjo kviesdamas į įvairias temines ekskursijas, tarp kurių buvo ir ekskursija po Zarasų rajone išlikusius dvarus. Jos vyko įgyvendinant projektą „Europos paveldo dienos 2020: Zarasų krašto dvarai“, iš dalies finansuotą Kultūros paveldo departamento prie Lietuvos Respublikos Kultūros ministerijos. Rugsėjo 11, 18 ir 19 dienomis surengtos trys ekskursijos, vienoje iš kurių dalyvavo tikslinė projekto grupė – Zarasų profesinės mokyklos moksleiviai.

Ekskursijų grupės aplankė XVIII a. antrojoje pusėje didikų Pliaterių statytą Antazavės dvarą. Su Antazavės dvaru susijusi ir viena garsiausių moterų Lietuvos istorijoje – karžygė Emilija Pliaterytė. Būtent šiame dvare ji parašė savo garsųjį atsišaukimą ir išjojo į 1831 m. sukilimo kovas. Dvaro rūmai šiuo metu yra atnaujinami, juose veikia Amatų centras Antazavės dvare. Vienos iš ekskursijų dalyviai ne tik aplankė dvaro rūmus, bet ir dalyvavo ten vykusioje karpinių edukacijoje, kurią vedė sertifikuota tradicinių amatų meistrė Odeta Tumėnaitė-Bražėnienė.

⁹ Zarasų turizmo ir verslo informacijos centro pateikta informacija ir nuotraukos

Aplankytas ir šiuo metu atnaujinamas Zarasų rajono Kamariškių dvaras. Ilgą laiką buvę apleisti raudonų plytų rūmų fligeliai yra išvalyti, juose sudėtos grindų ir stogo perdangos. Dvarą įsigijusi organizacija rūpinasi ir dvaro ūkinių pastatų bei rūsių išsaugojimu. Taip pamažu dvaro kompleksas virsta dar vienu įdomiu lankytinu Zarasų rajono objektu.

Mukulių dvaras yra ne tik gerai išlikęs, bet ir išsaugota puiki medžių alėja. Ši vieta susijusi su garsių istorinių asmenybių gyvenimais. 1878 m. čia gimė Rusijos imperijos kariuomenės generolas, vėliau vadovavęs baltagvardiečiams Rusijos pilietiniame kare, Piotras Vrangelis. Visgi dar glaudžiau Mukulių dvaras yra susijęs su Lietuvos valstybės istorija. 1923 m. jį įsigijo daktaras Juozas Buzelis, Zarasų rajone gimęs ir Zarasuose ilgą laiką gyvenęs Steigiamojo Seimo narys, gydytojas ir iškilus visuomenės veikėjas.

Neliko pamiršta ir garsioji Stelmužės dvarvietė. Manoma, kad viduramžiais šioje vietoje buvusi kalavijuočių ordino pilis, o vėliau dvarininkai vokiečiai Fon Berkenai Stelmužėje įkūrė dvarą. Nors dvaro rūmai Pirmojo pasaulinio karo metais buvo sunaikinti, iki mūsų dienų daug įdomių objektų primena mums apie kažkada čia virusį didikų gyvenimą: dvarininkų Valujevų mauzoliejus, Vergų bokštas, ūkiniai pastatas ir, žinoma, – puikioji medinė Stelmužės bažnyčia, pastatyta 1650 m. ir iki mūsų dienų išlikusi autentiško interjero.

Ekskursijų dalyviai aplankė ir Kultūros centrą Dusetų dailės galeriją. Nors tai ir ne dvaras, nors vieta ir moderni, bet čia visuomet gausu kultūros ir veikia įdomios meno parodos.

2020 m. Europos paveldo dienas Zarasų krašto muziejus minėjo kviesdamas į įvairias temines ekskursijas, tarp kurių – ir po medines Zarasų rajono bažnyčias. Jos vyko įgyvendinant projektą „Aplankykite Zarasų krašto medines bažnyčias“, iš dalies finansuotą Kultūros paveldo departamento prie Lietuvos Respublikos Kultūros ministerijos. Rugsėjo 15, 18 ir 19 dienomis surengtos trys ekskursijos, vienoje iš kurių dalyvavo tikslinė projekto grupė – Zarasų „Santarvės“ pradinės mokyklos moksleiviai. Ekskursijų metu aplankytos visos devynios Zarasų rajone esančios medinės katalikų bažnyčios.

Su „Santarvės“ pradinės mokyklos moksleiviais buvo aplankyti Baltriškėse gyvenantys Tiberiados brolijos vienuoliai ir Vajasiškio Šv. Jono Krikštytojo bažnyčios. Vienuoliai Baltriškėse įsikūrė 2001 m., per tą laiką sutvarkė 1920 m. pastatytą Šv. Kazimiero bažnyčią. Jie priėmė moksleivius, papasakojo apie savo bendruomenės gyvenimą, parodė, kaip gyvena ir leidžia laiką, nuvedė į ūkį, kuriame augina asilus, avis. Aplankyta 1863 m. pastatyta Vajasiškio bažnyčia, kurios varpinėje sukauptas bažnytinių relikvijų muziejus, o varpinės viršuje gyvena lėlė – barzdotas senolis, vaikams padaręs didžiulį įspūdį.

Kita ekskursijos grupė rugsėjo 18 d. aplankė Turmanto seniūnijos bažnyčias: Smalvų Švč. Mergelės Marijos Rožančinės (pastatyta 1857 m.), Tilžės Švč. Mergelės Marijos Karalienės ir Turmanto Švč. Jėzaus Širdies bažnyčias (abi pastatytos 1928 m.). Šios ekskursijos dalyviai ne tik aplankė bažnyčias, bet ir sužinojo daug įdomaus apie specifinę vietovės istoriją. Juk čia vyko aršūs Pirmojo pasaulinio karo mūšiai ir iki mūsų dienų išliko Vokietijos kariuomenės įtvirtinimai, o nuo 1920 iki 1939 m., kai Lenkija buvo okupavusi didelę dalį rytų Lietuvos, Turmanto seniūnijos teritorijos buvo pavaldžios ne Lietuvos Respublikai.

Rugsėjo 19 d. buvo aplankytos keturios bažnyčios. Ekskursijos dalyviai nuvyko į 1650 m. pastatytą Stelmužės Viešpaties Jėzaus Kryžiaus bažnyčią. Jos interjeras buvo įrengtas 1713 m., jame iki mūsų dienų išliko daug baroko stiliaus puošmenų – bareljefų, horeljefų, skulptūrų, spirališkų kolonų, originalios medinės ornamentikos. Ją gabių meistrų rankos surentė naudojant tik kirvį ir tik durų lentų sutvirtinimui buvo panaudotos kaltinės vinys. Taip pat tądien buvo aplankyta 1794 m. grafų Pliaterių funduota Antazavės Dievo Apvaizdos bažnyčia, kurioje neseniai buvo konsekruotas naujas altorius, o interjerą puošia daug puikių dailininko Broniaus Uoginto (1946-2013) darbų

religinėmis temomis. Vėliau buvo aplankyta 1891 m. pastatyta Avilių Šv. Kryžiaus Išaukštinimo bažnyčia. Avilių kaimas įdomus tuo, jog iš kažkada čia gyvenusios dvarininkų Giedraičių giminės kilo iškilių Lenkijos Respublikos veikėjų: Tadeušas Giedraitis (1888-1941) buvo iškilus Lenkijos teisėjas, o 1938–1939 m. buvo Lenkijos Senato nariu; Francišekas Giedraitis (1860–1944) buvo iškilus XX a. pirmosios pusės Varšuvos medicinos profesorius ir gydytojas. Aplankyta Imbrado Nukryžiuotojo bažnyčia, pastatyta 1891 m. Jos šventoriuje palaidotas kunigas Vytautas Antanas Šamšonas, kurį, kaip manoma, 1961 m. sausį bažnyčioje nužudė KGB agentai. Buvo aplankytas jo kapas ir ekskursijos dalyviai daugiau sužinojo apie šią istoriją.

Iš viso vyko 6 ekskursijos, kuriose dalyvavo 120 žmonių. Organizatoriai dėkojam visiems, vykusiesiems pažinti įdomiųjų Zarasų krašto dvarų. Taip pat dėkojame Kultūros centrui Dusetų dailės galerijai, Kamariškių ir Mukulių dvarų šeiminiškams, svetingai priėmusiems ekskursijų grupes (Priedas Nr. 3).¹⁰

Kaip ir kasmet 2020 m. rugpjūčio 26 d. organizuojama atminties akcija Krakynės miške (Degučių seniūnija, Zarasų rajonas) prie memorialo sušaudytiems Zarasų krašto žydų tautybės žmonėms.

Zarasų krašto muziejus 2020 m. rugsėjo 22 d. organizavo Baltų vienybės dienai skirtą renginį ant Liaudiškių piliakalnio (Zarasų seniūnija, Zarasų rajonas). Zarasų kultūros centro folkloro ansamblis „Seluona“ turi ilgametę tradiciją susieiti ir prie laužo ant kurio nors piliakalnio padainuoti bei senuoju papročiu atlikti įvairių baltiškųjų apeigų. Šiomet bendro Lietuvos muziejų projekto „Muziejų kelias“ tema – „Lietuvos kraštovaizdžiai: kalnų ir kalvų kultūriniai regionai“. Tai antrus metus vykdomos Nacionalinės kultūrinės tapatybės formavimo ir puoselėjimo programos „Tėvynės ieškojimas“ renginiai, skirti Lietuvos Respublikos atkūrimo trisdešimtmečiui pažymėti.

¹⁰ Zarasų krašto muziejaus pateikta informacija ir nuotraukos

PRIEDAI

Sklypo, kurio unikalus Nr. 4400-1038-7841 (unikalus kodas Kultūros vertybių registre Nr. 10597), esančio D. Bukonto g. 1, Zarasuose žvalgomųjų archeologinių tyrimų eigos nuotraukos

RADINIŲ SĄRAŠAS

<p>Šūrfas Nr. 9. Gylis 0,45 m</p> <p>Buitinės keramikos fragmentas (dugnelis). Indas buvęs grūdintas raugo (paviršius pasidengęs raugo keramikai būdingais tamsiai pilkais plėmais). Molio masė liesinta smulkios frakcijos mineralinėmis priemaišomis. Degta oksidacinėje aplinkoje. Žiesta.</p> <p>Dugnelio skersmuo: 60 mm, aukštis: 37 mm</p> <p>1</p>	
<p>Šūrfas Nr. 9. Gylis 0,5 m</p> <p>Buitinės keramikos fragmentas (kaklelis). Molio masė liesta stambios frakcijos mineralinėmis priemaišomis. Degta oksidacinėje aplinkoje. Apžiesta.</p> <p>Dydis: 65 x 88 mm</p> <p>2</p>	 <p align="right">- kaklelio profilis</p>
<p>Šūrfas Nr. 9. Gylis 0,67 m</p> <p>Buitinės keramikos fragmentas (kaklelis). Molio masė liesta stambios frakcijos mineralinėmis priemaišomis. Degta oksidacinėje aplinkoje. Apžiesta.</p> <p>Dydis: 65 x 82 mm</p>	

3	 <p>- kaklelio profilis</p>
<p>Šurfas Nr. 9. Gylis 0,85 m</p> <p>Buitinės keramikos fragmentas (kaklelis). Molio masė liesta stambios frakcijos mineralinėmis priemaišomis. Degta oksidacinėje aplinkoje. Apžiesta.</p> <p>Dydis: 87 x 57 mm</p>	 <p>- kaklelio profilis</p>
<p>Šurfas Nr. 9. Gylis 0,92 m</p> <p>Buitinės keramikos fragmentas (kaklelis). Molio masė liesta stambios frakcijos mineralinėmis priemaišomis. Degta oksidacinėje aplinkoje. Apžiesta.</p> <p>Dydis: 55 x 45 mm</p>	 <p>- kaklelio profilis</p>

Šurfas Nr. 9. Gylis 0,45 – 0,95 m

Buitinės keramikos fragmentai (šoneliai). Molio masė liesta stambios frakcijos mineralinėmis priemaišomis. Degta oksidacinėje aplinkoje. Apžiesta.

Dydis: nuo 80 x 66 mm iki 50 x 43 mm

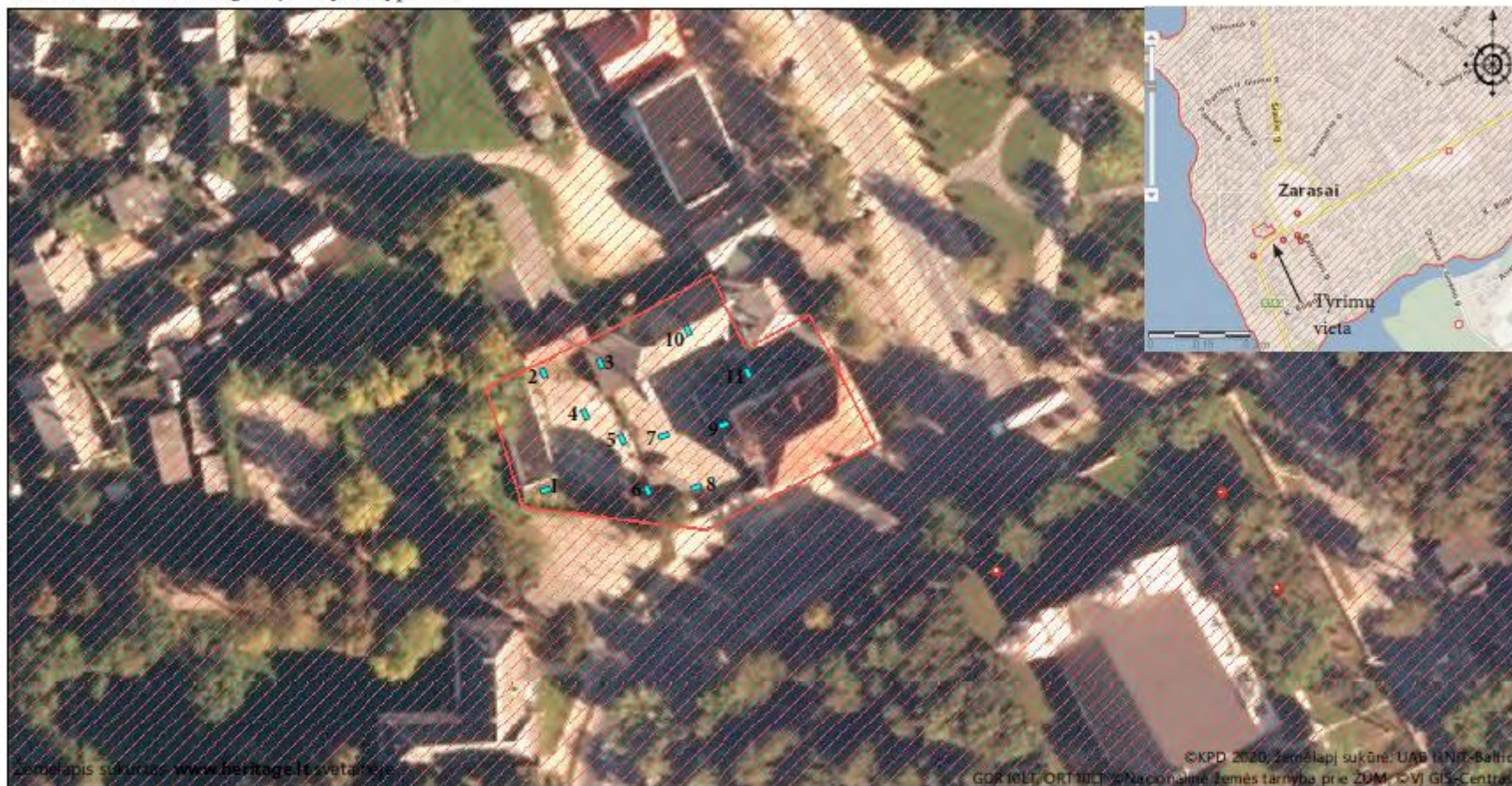
6-10

Objekto fotofiksacija:

Planuojamų darbų vieta (fotografuota iš V)

Situacinis D. Bukonto g. 1 tyrimų vietų planas

Sutartiniai ženklai

Kultūros paveldo objektai ir teritorijos:

- Kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijos
- 2020 m. tirtų šurfių vietos

0,035 0,0175 0 0,035 km

1 : 1 000

Objekto pavadinimas:	Zarasų miesto interinės dalies (17126) teritorijos, D. Bukonto g. 1 žvalgomųjų archeologinių tyrimų 2020 m. ataskaita		
Autorius:	Karolis Duderis		
2020 m.	Leidimas: 2020-10-07, Nr. LA-368	Brez. 1	L. Nr. 20

NUOTRAUKOS

Šurfo Nr. 1 fiksacija 0,35 m gylyje (fotografuota iš ŠV)

1

Šurfas Nr. 1. Fiksacija Š kampe įsigilinus iki 1,1 m (fotografuota iš P)

2

Šurfo Nr. 2 fiksacija 0,35 m gylje (fotografuota iš ŠV)

3

Šurfo Nr. 2 fiksacija 0,5 m gylje (fotografuota iš PV)

4

Šurfo Nr. 3 fiksacija 0,2 m gilyje (fotografuota iš ŠV)

5

Šurfas Nr. 3. Fiksacija kv. B1 įsigilinus iki 1,1 m (fotografuota iš ŠV)

6

Šurfas Nr. 3. Fiksacija kv. B1 įsigilinus iki 1,5 m (fotografuota iš PV)

7

Šurfas Nr. 4. Fiksacija 0,4 m gylyje (fotografuota iš ŠV)

8

Šurfo Nr. 4 PV sienutēs pjūvis (fotografuota iš ŠR)

9

Šurfas Nr. 5. Fiksacija 0,7 m gylyje (fotografuota iš ŠV)

10

Archeologiniai kasinėjimai Mineikiškių piliakalnyje, Zarasų rajone

Pav. Archeologiniai radiniai Mineikiškių piliakalnyje

Pav. Archeologiniai radiniai Mineikiškių piliakalnyje

Pav. Archeologiniai radiniai Mineikiškių piliakalnyje

Europos paveldo dienos'2020 Zarasų rajone

Pav. Bartikiškės I kaimas, Turmanto seniūnija Pirmojo pasaulinio karo Vokietijos imperijos karių kapai

Pav. Bunkeris Turmanto seniūnijoje

Pav. Liaudiškių (Laukesos) piliakalnis

Pav. Turmanto seniūnija

Pav. Prie Mukulių dvaro

Pav. Zarasų profesinės mokyklos moksleiviai Stelmužės dvarvietėje

Pav. Atstatomas Kamariškių dvaro rūmų fligelis

Pav. „Santarvės“ pradinės mokyklos moksleiviai Baltriškių Šv. Kazimiero bažnyčia

Pav. „Santarvės“ pradinės mokyklos moksleiviai prie Vajasiškio Šv. Jono Krikštytojo bažnyčios

Pav. Antazavės Dievo Apvaizdos bažnyčioje

Pav. Tilžės Švč. Mergelės Marijos Karalienės bažnyčioje

Pav. Stelmuzės Viešpaties Jėzaus Kryžiaus bažnyčioje